

Crida de comunicacions al III Congrés Internacional de Balls Parlats

III Congrés Internacional de Balls Parlats

Els Balls Parlats des de la perspectiva de gènere i decolonial

24, 25 i 26 de setembre de 2026
Tarragona, Campus Catalunya (URV)

<https://sites.google.com/view/3rcongresballsparlats>

Comissió Organitzadora del 3r Congrés
Internacional de Balls Parlats

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
Departament de Filologia Catalana

Del 24 al 26 de setembre de 2026, el Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili, a Tarragona, acollirà el III Congrés Internacional de Balls Parlats. Els balls parlats des de la perspectiva de gènere i decolonial, una trobada acadèmica i cultural que vol esdevenir un espai d'encontre, debat i reflexió sobre aquest art antic del teatre popular de carrer en el context del segle XXI.

El congrés posarà el focus en com la perspectiva de gènere, la resistència contrahegemònica i la crítica anticolonial permeten visibilitzar desigualtats i conflictes socials presents tant a Catalunya com en altres territoris on els balls parlats i manifestacions similars continuen vius: diverses zones de la península ibèrica, regions d'Europa i països d'ultramar amb herència ibèrica.

En aquest context, la Comissió Organitzadora ha obert el període per presentar comunicacions, que giraran entorn de quatre àmbits temàtics: el marc històric, el marc lingüístic i literari, els balls parlats amb protagonistes femenines i les noves interpretacions contemporànies.

La data límit per enviar propostes de comunicacions és el 15 d'abril de 2026.

ÀMBITS:

Àmbit 1: Marc històric

Al llarg del temps, la presència i rol de les dones als balls parlats ha estat marcada i condicionada pel context social i polític, que ha anat canviant en funció d'aquestes variables. Aquest àmbit té per principal objectiu reflexionar entorn el paper històric que les dones han assumit en els balls parlats i en les danses amb parlaments.

Àmbit 2: Marc lingüístic i literari

Els textos dels balls parlats ofereixen la possibilitat d'apropar-se a l'ús del llenguatge pel que fa a les dinàmiques socials i a les pròpies relacions intra i interpersonals que s'estableixen en un moment concret. Conseqüentment, la primera fita d'aquest àmbit és debatre sobre l'ús del llenguatge emprat en els parlaments de la dramaturgia popular de carrer en relació al gènere femení.

Àmbit 3: Els balls parlats amb protagonistes femenines (hagiogràfics, heroics i llegendaris)

En la nostra societat la religió cristiana ha tingut un pes importantíssim en bona part de la configuració de les festes i celebracions actuals. Uns esdeveniments que molts cops giraven entorn la devoció envers un sant patró o una advocació sagrada. Així doncs, la temàtica del present àmbit se centrarà en aquell teatre popular on la figura de determinades Santes o el de la Mare de Déu hi juga un paper preponderant. També en posar de manifest quin paper han desenvolupat aquestes devocions populars per a la comunitat que les celebrava, sense oblidar altres heroïnes profanes i/o llegendàries de l'imaginari col·lectiu.

Àmbit 4: Els balls parlats avui: noves interpretacions

Actualment, amb els canvis socials que s'estan produint a la nostra societat, també s'han reinterpretat i actualitzat alguns balls parlats posant en evidència l'ordre hegemònic, eurocèntric, androcèntric i patriarcal. L'objectiu d'aquest àmbit és dialogar com aquestes noves visions del segle XXI han posat de manifest les desigualtats i els conflictes socials existents en la nostra societat a través d'aquest art antic.

Mostra de Danses vives (llistat provisional):

Ball de Sebastiana del Castillo (Tarragona)

Ball de la Rosaura (Reus)

Ball de Sogra i Nora (Tarragona)

Ball de Malcasats (Torredembarra)

Pastorala de Murchante (Nafarroa)

Comitè Organitzador: Albert Margalef, Francesc Massip, Pere Navarro, Montserrat Palau.

Comitè Científic: Beatriz Aracil (Universitat d'Alacant), Oscar-Armando García Gutiérrez (Universidad Nacional Autónoma de México), Elena Espuny Arasa (Institut Ramon Muntaner), Alexandra Gouvea Dumas (Universidade Federal de Sergipe, São Cristóvão – Campus Laranjeiras, Brasil), Lenke Kovács (Universitat de les Illes Balears), Oriol López Esteve (Institut del Teatre), Marina Navàs (URV), Salvador Palomar (Carrutxa), José Manuel Pedrosa (Universidad de Alcalà de Henares), Magí Sunyer (URV).

PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS:

Els requisits per presentar una comunicació són:

- La proposta ha d'emmarcar-se dins d'un dels quatre àmbits temàtics proposats.
- La comunicació ha de ser de 15 minuts.
- Idioma: català, castellà, aragonès, galaicoportuguès, asturià, occità, francès, italià.
- Enviar la proposta al mail congresballsparlats3@gmail.com:

Nom i adreça de contacte.

Institució.

Àmbit temàtic.

Títol de la comunicació.

Resum (màxim 300 paraules) i paraules clau (màxim 5).

Per a qualsevol dubte o consulta: congresballsparlats3@gmail.com

Més informació: <https://sites.google.com/view/3rcongresballsparlats>